

причинних пояснень й у тактиці окремих слідчих дій, наприклад, при встановленні мотивів певної поведінки особи при взаємодії із слідчим.

4. Виокремлення видів та груп причинних пояснень, встановлення їх відмінностей та характеристик, дозволить уточнити криміналістичні знання про механізм злочину, а також допоможе у вдосконаленні засобів протидії злочинності.

СОЦІАЛЬНО – ПРАВОВА ПРИРОДА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Яременко О.І.,

доцент кафедри правознавства Вінницького державного педагогічного університету, кандидат наук з державного управління, доцент

Право поширює свою регулятивну дію на різноманітні суспільні відносини, що виникають в результаті соціальної активності людини. Зовнішня активність людини кваліфікується правовою наукою різними поняттями, базовими серед яких є категорія «соціальна діяльність».

Наукове дослідження феномену соціальної діяльності було започатковане вченими в галузі філософії, психології, соціології. Зокрема, Буєва Л.П. розглядає соціальну діяльність як різносторонній процес створення суспільним суб'єктом умов для свого існування і розвитку, як процес перетворення соціальної реальності у відповідності із суспільними потребами, цілями і завданнями [1, с. 102].

Методологічною основою класифікації соціальної діяльності є положення про те, що ключовою характеристикою будь – якої діяльності є її предметність. Як зазначає Леонтьєв А.Н., головне, що відрізняє одну діяльність від іншої, полягає у відмінності їх предметів, адже саме предмет діяльності і надає їй певну спрямованість. При цьому, предмет діяльності може бути як матеріальним, так і ідеальним, існуючим у об'єктивній формі чи в свідомості та уявленні людини [2, с. 39].

Незважаючи на те, що інформація є важливим і необхідним елемент будь – якої діяльності людини, суспільства і держави, тривалий час науковці не виділяли інформаційну діяльність в окремий вид, а розглядали її виключно в рамках духовної діяльності. Так, Уледов А.К., контури інформаційної діяльності окреслив поняттями «духовно – теоретична діяльність» та «духовно – практична діяльність». Під духовно – теоретичною він розуміє діяльність щодо створення ідей, поглядів, оцінок, уявлень, а під духовно – практичною – діяльність щодо інтеграції створених духовних цінностей в свідомість людей [3, с. 68].

В той же час, ряд вчених вже в 70 – х роках 20 – го століття виділяли інформаційну діяльність в специфічний вид суспільної духовної діяльності, розуміючи під нею процеси виробництва, розповсюдження, розподілу та споживання інформації [4, с. 115].

Поступова зміна співвідношення основних складових соціальної діяльності людини на користь інформації обумовила необхідність правового регулювання інформаційної діяльності. Одним із перших науковців, який окреслив найбільш важливі для юридичної науки загальні закономірності інформаційної діяльності був Венгеров А.Б. Його теорія базується на тому, що на певному етапі розвитку суспільства для юридичної науки, поряд з проблемою співвідношення права, держави і економіки, важливою стає проблема співвідношення права, держави та інформації. При цьому, важливе соціальне значення інформаційної діяльності він пов'язував перш за все із сферою державного управління [5, с. 78].

На сьогодні одним із головних пріоритетів України є прагнення побудувати інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати і

накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними. У зв'язку з цим актуалізується проблема розширення меж правового регулювання відносин в інформаційній сфері, в тому числі інформаційної діяльності.

Юридичне опосередкування інформаційної діяльності в Україні здійснюється на найвищому законодавчому рівні. Так, Конституція України передбачає, що кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір. В той же час, Конституція, закріплюючи право на інформацію, уникає застосування терміну «інформаційна діяльність», при тому, що категорія «діяльність» активно застосовується до інших сфер конституційно – правового регулювання (наприклад, релігійна діяльність, підприємницька діяльність, творча діяльність). Вважаємо це суттєвим пробілом національного права України, оскільки, інформаційна діяльність продовжує набувати все більшого суспільного значення і повинна мати конституційне закріплення.

Недоліком законодавства України є також відсутність легітимного визначення інформаційної діяльності в системі утворюючих нормативних актах в інформаційній сфері. Так, в Законі України «Про інформацію» перераховано тільки основні види інформаційної діяльності: створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорона та захист інформації [6].

Водночас в законодавстві існують дефініції окремих видів інформаційної діяльності. Так, науково-інформаційна діяльність трактується як сукупність дій, спрямованих на задоволення потреб промадян, юридичних осіб і держави у науково-технічній інформації [7].

Таким чином, державним органам України необхідно здійснювати подальшу нормотворчу роботу щодо правової регламентації інформаційної діяльності.

Список використаних джерел:

- 1.Буева Л.П. Человек: деятельность и общение / Л.П. Буева. – М.: Мысль, 1978. – 216 с. 2. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность / А.Н. Леонтьев. – М., 1980. – 216 с. 3. Уледов А.К. Духовная жизнь общества. Проблемы методологии исследования / Уледов А.К. М., Мысль, 1980. 4. Урбанизация, научно – техническая революция и рабочий класс. М., 1972. – 198 с. 5. Венгеров А.Б. Право и информация в условиях автоматизации управления (Теоретические вопросы) / А.Б. Венгеров. – М., Юрид. лит., 1978. – 208 с. 7. Про інформацію : Закон України від 13.01.11 р. № 2938-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – ст. 313. 8. Про науково-технічну інформацію: Закон України № 3322-ХІІ від 25.06.1993 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 33. – стаття 345.

ЮРИДИЧНА ПЕДАГОГІКА: НА ПЕРЕТІНІ НАУКИ І ПРАКТИКИ

Юрчук О.Ф.,

кандидат філологічних наук, доцент

Сучасний етап розвитку наукової сфери характеризується широкою інтеграцією, поєднанням здобутків різних галузей знань. Саме такий спосіб надає можливість з використанням окремих методів різних наук найбільш повно і тотально відповісти на вимоги сьогодення. Нікого не дивує активне застосування на практиці біофізики, економічної географії та інших галузей, що стали суміжними. Довела своє право на повноцінне наукове життя і юридична психологія. Проте існування й використання у всіх видах правничої діяльності юридичної педагогіки поки що сприймається як смілива інновація. При цьому не враховується подвійний характер юридико-педагогічних компетенцій правника. З одного боку, здобуття фахової освіти на кожному освітньо-кваліфікаційному рівні потребує розуміння технологій, методів і прийомів, які дозволяють опанувати необхідні знання. Особливого значення це набуває в